

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРІНІҢ
ОРЫНБАСАРЫ

ЗАМЕСТИТЕЛЬ
ПРЕМЬЕР-МИНИСТРА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ., Үкімет үйі

010000, город Нур-Султан, Дом Правительства

№ _____

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің депутаттары –
«Ақ жол» және «Nur Otan»
фракциясының мүшелеріне**

*2021 жылғы 8 қыркүйектегі
№ ДС-252*

Құрметті депутаттар!

Сіздердің Желтоқсан оқиғасына қатысушыларды құрметтеу, оларды әлеуметтік қолдау мәселелеріне қатысты депутаттық сауалыңызға мынаны хабарлаймын.

Мемлекет басшысының Желтоқсан қаһармандарының азаматтық ерлігін жоспарлы түрде насихаттау туралы тапсырмасын орындау мақсатында Үкімет бекітілген іс-шара жоспары аясында кешенді жұмыстар жүргізуде.

Атап айтқанда 2021 жылғы 19 қарашада Алматы қаласында белсенді желтоқсаншылардың, Парламент депутаттарының, тарихшылардың, сарапшылардың, ғылыми және шығармашылық зиялы қауым өкілдерінің қатысуымен «Желтоқсан – Тәуелсіздіктің бастауы» тақырыбында дөңгелек үстел өткізу жоспарлануда.

Сонымен қатар, ү.ж. қыркүйек-желтоқсан айларында «Қазақстан Тәуелсіздігінің бастауы: Желтоқсан көтерілісінің маңызы» республикалық ғылыми-практикалық конференциясы, «Желтоқсан оқиғасы-1986» онлайн-семинары, «Желтоқсан көтерілісінің тарихи маңызы: Кеше. Бүгін. Ертең» республикалық ғылыми-практикалық онлайн-конференциясы өткізіледі.

Бұл іс-шаралар желтоқсан оқиғасының тарихи маңызын айшықтап және оған объективті баға берілуін қалыптастыру мақсатында тарихшы-ғалымдар мен сарапшылардың қатысуымен пікірталас алаңын құруды көздейді.

Сондай-ақ, республика көлемінде желтоқсан қаһармандарының ерлігін насихаттау бойынша әртүрлі шаралар өткізілуде.

Оның ішінде меншік нысанына қарамастан барлық орта білім беретін ұйымдар мен жоғарғы оқу орындарында тәуелсіздікке жол салған Желтоқсан оқиғасы мен оның құрбандарын мәңгі есте қалдыру мақсатында қоғамдық-саяси іс-шаралар өткізілуде.

Облыстар мен республикалық маңызы бар қалаларда мемлекет және қоғам қайраткерлерінің, жастар ұйымдары өкілдерінің, Желтоқсан оқиғасына қатысқан азаматтардың туыстарының қатысуымен Желтоқсан оқиғасында қаза тапқан боздақтарды еске алу іс-шаралары, монументтерге гүл шоқтарын қою рәсімдері

ұйымдастырылуда.

Желтоқсан қаһармандарының ерлігін насихаттау мақсатында деректі фильм түсірілуде, студент жастар арасында Халық қаһарманы Қ. Рысқұлбековтің құрметіне бокстан, Е. Сыпатаевтың құрметіне қазақша күрестен турнир ұйымдастырылады.

Қазақтың батыр қыздары Л. Асанованың, С. Мұхамеджанованың және К. Молданазарованың құрметіне өңірлерде оқушылар арасында шығармашылық патриоттық іс-шара өткізіледі.

Жалпы елімізде Желтоқсан қаһармандарына арналған алаңдар ашу, ескерткіш, монументтер орнату бойынша жұмыс бюджеттің мүмкіндіктеріне сәйкес жүргізілуде. Тәуелсіздік алған уақыттан бері елімізде Желтоқсан оқиғасы мен оның қатысушылары атымен 111 объект ашылды.

Бұдан бөлек, ҚР Президентінің 1991 жылғы 12 желтоқсандағы № 540 Жарлығына сәйкес елімізде желтоқсан оқиғасына қатысқан азаматтар қылмыстық, әкімшілік және тәртіптік жауаптылықтан босатылды.

1986 жылы Желтоқсан көтерілісіне қатысып, оқудан, жұмыстан шығып қалған азаматтардың «ақтау туралы» анықтаманы қолданыстағы заңнамаға сәйкес өзінің дәлелді құжаттарын жергілікті прокуратура органдарына ұсыну арқылы ала алады. Анықтама алу тәртібі барынша жеңілдетілген. 2020 жылы Алматы қаласында ақталған желтоқсандықтардың саны 400 адам болса, 2021 жылы 516 адамды құрады.

Бұл ретте Саяси қуғын-сүргін құрбандарын толық ақтау жөніндегі мемлекеттік комиссияның жұмыс жоспары аясында арнайы Заң жобасын әзірлеу көзделгені белгілі. Осы Заң жобасын әзірлеу барысында Желтоқсан оқиғасына қатысушылар мәселелері де талқыланатын болады.

Саяси қуғын-сүргіндер құрбандары ретінде танылған азаматтарды әлеуметтік қолдау шаралары «Жаппай саяси қуғын-сүргіндер құрбандарын ақтау туралы» ҚР Заңында айқындалған. Осы Заңда ақталған азаматтардың қамауда болған әр айы үшін біржолғы ақшалай өтемақы төлеу белгіленген.

Жергілікті әкімдіктер бюджет мүмкіндіктеріне қарай Желтоқсан қатысушыларына Тәуелсіздік күніне орай жыл сайын біржолғы материалдық көмек көрсетіледі. Бұл үрдіс биыл да өз жалғасын табады.

Сонымен қатар, желтоқсан оқиғасына қатысушыларды әлеуметтік қолдау, қоғамдық-саяси іс-шараларға кеңінен тарту, Тәуелсіздіктің 30 жылдығына орай мерекелік медальдармен марапаттау жұмыстары ұйымдастырылуда.

Жалпы Желтоқсан қаһармандарының азаматтық ерлігін жоспарлы түрде насихаттау, оларды әлеуметтік қолдау мәселелері бойынша жұмыстар жүргізілуде және Үкіметтің тұрақты бақылауында.

Е. Тоғжанов